

ТИШ ҚАТОРИДАГИ АНОМАЛИЯ ВА ДЕФОРМАЦИЯНИ ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ УСУЛЛАРИНИ АМАЛИЁТГА ТАДБИҚ ҚИЛИШ

*Тошкент Давлат Стоматология Институтини
Госпитал ортопедик стоматология кафедраси
Ассистент Шарипов Салим Саломович
Чоршанбиев Хасан Абдусалимович
Исроилов Азизбек Баходир Ўғли
Зиёдуллаев Бехруз Ботир Ўғли*

Аннотация: Ушбу илмий ишда тиш қаторидаги аномалия ва деформацияни олдини олишнинг замонавий усулларини амалиётга тадбиқ қилиш ҳақида адабиётлар шарҳланди.

Калит сўзлар: “протез”, “стоматология”, “дисфункция”, “пластинка”, “окклюзия”, “технология”, “ортопедия”.

Сўнги йиллар давомида тиш-жағ тизими аномалиялари ва деформацияларининг замонавий ташхислаш усуллари тадбиқ этилганлигига қарамасдан афсуски тарқалиш кўрсаткичи ҳар йили ўсиб бориши кузатилмоқда. Стоматологик касалликлар орасида тиш-жағ аномалиялари учраши ва тарқалганлиги бўйича тишлар кариеси ва пародонт касалликларидан кейин учинчи ўринни эгаллаб турибди [Онопа Е.Н., Bardsley P.F. 2004].

Мактаб ёшидаги болалар орасида оғиз бўшлиғи тўқима ва аъзоларидаги нуқсонлар, жумладан тиш-жағ аномалия ва деформациялари кўп учрайди. Мутахассислар таҳлилига кўра ҳозирги кунда Россия Федерациясида болалар ва ўсмирлар юз-жағ тизими ривожланиши давридаги нуқсонлар 75% кузатилади [Логинова Н.К1994].

Қатор илмий нашрлардан маълумки, тиш-жағ аномалиялари ва деформацияларининг ривожланиши полиэтиологик саналади. Жумладан, умумий этиологик омиллар: боланинг антенатал даврдаги нуқсонлари - туғилганда тана вазнининг камлиги, ҳомиладорлик ва туғилиш нуқсонлари, ҳомила ривожланишининг ортда қолиши, асаб тизимининг бузилиши, чақалоқлик даврида турли касалликлар билан касалланиш, овқат рационини бузилиши, рухий зўриқишлар: маҳаллий этиологик омиллар - зарарли одатлар натижасида тиш-жағ соҳаси фаолиятидаги салбий ўзгаришлар, сут тишларини нотўғри даволаш, сут тишларини эрта йўқотилиши, тиш қаторларидаги нуқсонларни вақтида бартараф этилмаслиги шулар жумласидандир [Виноградов

С.И., Шулькина Н.М., 1992; Камышева Л.И., Аникиенко А.А., 1995; Al-Khotani A. 2018].

Аксарият ҳолатларда болалар ўртасида тиш-жағ тизими аномалияларини эрта ташхиси ва даволаш муолажалар олиб борилмаслиги натижасида, ушбу нуқсонларнинг келиб чиқиши ва асоратларнинг олдини олиш масалалари ҳозирги куннинг долзарб муаммоларидан бири ҳисобланади [Минаева Р.Н. 1994; Малыгин Ю.М., Берсенева Е.Л. 2000; Bardsley P.F.2004].

Турли хил окклюзия аномалиялари мавжуд беморларни ретроспектив таҳлил қилиш орқали, болалар орасида тиш-жағ аномалияларининг тарқалганлик даражасини ўрганиш шуни кўрсатдики, эрта тиш алмашилиш даврида орофациал дисфункция тарқалганлик даражаси юқори бўлади. Ёши катталашиб бориши билан болаларда орофациал диссфункцияни ўрнини тиш-жағ аномалиялари эгаллайди ва юз-жағ соҳаси функционал бузилишларига ва чакка-пастки жағ бўғими ўзгаришларига олиб келади [Маннанова Ф.Ф., 1996].

Шуни ҳулоса қилиб айтамызки зланишларимиз давомида 100 дан ортик адабиётлар билан танишиб, болалар ва ўсмирлар тишларини эрта йўқотиш сабаблари кўрсатилганлигини аниқладик, аммо тишларни эрта йўқотишни даволаш ва асоратларни олдини олиш ҳақида изланишлар мавжуд эканлигини бизни қовонтирди ва келажакда шукаби изланишлар натижасидан янада янги ютуқларга эришиш мумкинлиги аниқ равшан кўриниб бизни бу йўналишда янги-янги ютуқларга эришишимиз мумкинлигини кўрсатиб беради.

Адабиётлар

1. [ANALYSIS OF MACRO AND MICROELEMENTS IN TEETH, SALIVA, AND BLOOD OF WORKERS IN FERGANA CHEMICAL PLANT OF FURAN COMPOUNDS](#). S Gaffarov, S Sharipov - European Medical, Health and Pharmaceutical Journal, VOLUME 7, ISSUE 2, 2014. 16-18 page
2. [Technique for eliminating traumatic occlusion in patients using Implant-supported bridges](#). К Tashpulatova, M Safarov, S Sharipov, V Kim... - European Journal of Molecular & Clinical Medicine, Volume 07, Issue 02, 2020 6189-6193 page
3. ВЛИЯНИЕ СЪЕМНЫХ ПЛАСТИНОЧНЫХ ПРОТЕЗОВ НА МИКРОБИОЦЕНОЗ ПОЛОСТИ РТА Н.Л. Хабилов¹, А.Н. Акбаров², О.Р. Салимов, Н.М. Алиева, Б.Г. Рахимов MEDICUS. 2016. № 6 (12). 82-85.
4. [Влияние несъемных зубных протезов различной конструкции на микробиологические и иммунологические показатели полости рта](#) М Сафаров, С Шарипов, Н Ярашева, О Очиллов, С Худойназаров, ...Stomatologiya 1 (1 (55)), 18-23
5. [COVID-19 BILAN O'G'RIGAN TISHSIZ BEMORLAR OG'IZ SHILLIQ QAVATI TIZIMIDAGI BUZILISHLAR](#) XN Lukmanovich, SS Salomovich, A O'tkirbek, AZ Abdusattorovich Journal of new century innovations 14 (4), 152-154

6. ЎСМИРЛАР ТИШ ҚАТОРЛАРИ ВА ОККЛЮЗИОН САТҲДАГИ ЎЗГАРИШЛАРНИ ЧАККА ПАСТКИ ЖАҒ БЎҒИМИ РИВОЖЛАНИШИ

НЛ Хабилов, СС Шарипов, А Ўткирбек, АЗ Абдусатторович Journal of new century innovations 14 (4), 150-151

7. Kliniko-Funksionalnye izmeneniya polosti rta pri ispolzovanii metallokeramicheskix zubnyx protezov

А Иноятлов, Ф Ирсалиева, О Ражабов Stomatologiya 1 (2 (79)), 56-59

8. ЎСМИРЛАР ОККЛЮЗИОН САТҲДАГИ ЎЗГАРИШЛАРНИ ЧАККА ПАСТКИ ЖАҒ БЎҒИМИ РИВОЖЛАНИШ ТАЪСИРИГА АДАБИЁТЛАР ШАРҲИ

СС Шарипов, А Ўткирбек, АЗ Абдусатторович Journal of new century innovations 14 (4), 142-149